

Fiskeri- og kystdepartementet

Grubbegt. 1

Postboks 8118 Dep

0032 Oslo

SalmonCamera

Bellevue 4

5019 Bergen

18.04.2013

Høring – forslag til forskrift om tildeling av løyve til havbruk med laks, aure og regnbogaure i sjøvatn 2013

Det vises til høringsbrev på:

<http://www.regjeringen.no/nb/dep/fkd/dok/hoeringer/hoeringsdok/2013/hoering--forslag-til-forskrift-om-tildel.html?id=715988>

SalmonCamera er mer enn bekymret for vill laks og sjøørrets fremtid. Vi konstaterer at laks og sjøørret er under vedvarende og bestandsregulerende press fra økonomiske interesser, hvorav oppdrettsindustrien utgjør en vesentlig bidragsyter i så måte. I det perspektivet synes for oss begrepet «grønn» å fremstå som et substansfattig, retorisk grep, anvendt i et forsøk på å fremstå som progressiv i forhold til de biologiske og miljømessige utfordringene industrien står ovenfor. Nye begreper reduserer ikke problemene ville laksefisk sliter med, da økt produksjon som regel gir økt miljøbelastning.

Vi merker oss at forslaget, slik det foreligger, vil ytterligere bidra til den allerede alvorlige bestandsregulerende effekt som oppdrett påfører den ville laksefisken. Dessuten registrerer vi at det overhodet ikke fokuseres på spredning av patogener fra oppdrettsfisk til villfisk.

Så lenge man kan velge en «enten-eller-løsning», mener vi summen av skadelig påvirkning fra oppdrett ikke vil bli redusert, men heller øke, dersom det fremlagte forslag vedtas.

Trenger vi disse nye, «grønne» konsesjonene?

Dagens regelverk åpner for tildeling av tidsavgrensede Forsknings og Utviklingstillatelser (FoU-konsesjoner), hvor det i dag produseres en betydelig mengde laks. Dette betinger at prosjektene er faglig forsvarlige, følges opp og dokumenteres av academia. Er FoU-forordningene allerede utdaterte og, ikke minst – følger endringene intensjonene og presedensen som er vokst fram i.h.t. Akvakulturlovverket?

Eksempelvis finner vi det naturlig å spørre om disse grønne konsesjonene skal rapportere, det være seg lus, biomasse etc, uavhengig av evt. andre tillatelser på en lokalitet?

- Er der hjemmel hos forvaltning og lovverk for dette?
- Har forvaltningen tatt høyde for dette merarbeidet?

Formålsparagrafen lyder:

Forskrifta skal medverke til å leggje til rette for ei berekraftig og konkurransedyktig havbruksnæring som kan bidra til aktivitet og verdiskaping langs kysten, og stimulere til utvikling av nye teknologiske løysingar eller driftsmåtar som legg til rette for å redusere miljøutfordringane knytta til rømming av oppdrettsfisk og spreing av lakselus.

Dette avsnittet er interessant med tanke på at lenger nede i høringsutkastet § 11, § 14 og § 15 begrenses dette på hver enkelt «grønne» tillatelse til å gjelde enten lus eller rømming.

Ved fremleggingen av Riksrevisjonens rapport i 2012 ble det påpekt at på *begge* disse områdene oppnås ikke målene som beskrevet i *Bærekraftsmeldinga*.

Vi forutsetter at målet med å opprette grønne konsesjoner er å møte utfordringene på disse to for villfisken svært viktige områdene. Det er derfor med undring at kriteriene stiles som et valg mellom disse to områdene ved at det kreves at konsesjonene skal driftes på en måte som **enten**

1 gir redusert risiko for at akvakulturproduksjonen vil påverkje vill laksefisk som følge av rømming

eller

2 sikrar at det ikkje er meir enn 0,25 holus per fisk i anlegget, eller eit utslipp av lus tilsvarande et slikt nivå. Det er ikkje tillate med meir enn 3 kjemiske behandlingar per produksjonssyklus.

Her mener vi at **eller** nødvendigvis må byttes ut med **og**. Som det fremstår kan søker nå i sin søknad velge om han vil redusere påvirkning av lus eller rømming. Enhver søknad som omfatter steril fisk eller regnbueørret vil i sin enkleste form tilfredstille kravene, uten at den vil bidra til noen reduksjon av luseproblematikken som i mange områder er den mest akutte trusselfaktoren.

Videre er det noe vagt hva som legges i begrepene redusert risiko i punkt 1. Redusert risiko er et diffust begrep hvor det er vanskelig å sette grenser for hvorvidt konsesjonsvilkårene tilfredsstilles, eller overholdes. Videre klarlegges det ikke på hvilken måte rømt fisk kan påvirke. Mens den intuitive forståelsen er genetisk innblanding, viser for eksempel skotske studier at så mye som 15 % av all lusesmitte kommer fra rømt fisk som oppholder seg i kystnære strøk. Effekten av å grave opp igjen gytetroper etter villfisk er også en negativ effekt av rømming, selv om den ikke sannsynliggjør genetiske problemer for villfisken.

Vi berømmer ambisjonen som ligger i punkt 2, men i dagens situasjon kan man tenke seg at i de fleste regionene i Norge er nær umulig å holde et slikt lusenivå med bare tre kjemiske avlusinger tilgjengelig, så lenge man tar i bruk åpne merder.

Alternativt må nye driftsformer tas i bruk for å hindre smittespredning mellom oppdrettsfisk og miljø. Denne teknologien er dessverre pr. d.d. ikke allment tilgjengelig i kommersiell skala, og en grønn konsesjon er ikke nødvendigvis egnet til å drive den teknologiutviklingen som trengs. Det er også uklart hvordan man vil definere «...*eller eit utslipp av lus*

tilsvarande et slikt nivå». Effekten av lus på miljøet avgjøres av antall lus i anlegget, ikke på antall lus pr fisk og avgjøres dermed på antall fisk satt i sjø. Basert på gjennomsnittlig antall fisk pr MTB, må det beregnes et antall lus som er forsvarlig i miljøet for å sikre en god miljøeffekt.

SalmonCamera mener at når man åpner for vekst gjennom å definere konsesjoner som «grønne», må vi forutsette at summen i dagens nivå av negative miljøpåvirkninger blir vesentlig redusert. Forslaget har en ordlyd som legger opp til at man kan velge bort effekten av lus og heller i søknads form vil definere seg til *redusert risiko* for å få innvilget konsesjonssøknaden. Med dette frykter vi at hele effekten av grønne konsesjoner faller bort. Uten sikre krav om hva som legges i redusert risiko vil vi nå få en reell økning på 45 konsesjoner uten at vi har en vesentlig effekt ift. rømming, og med en øket luseproduksjon, da også de nye «grønne» konsesjoner tross alt fører til mer lus i forhold til dagens situasjon, på tross av skjærpede krav.

Det forutsettes også at «Nye vilkår til det gjeldande løyvet gjeve etter denne føresegna trer i kraft to år etter vedtak om innløyising, jf. § 8 tredje ledd.

Gitt denne passasjen; hva så om den grønne tillatelsen selges før to år er gått, får den nye eieren 2 nye år på seg?

Vi må også forutsette at konsesjonen er knyttet til lokalitet skal man ha en stabil, forutsigbar miljøgevinst. Hvordan vil i så fall MTB i et «grønt par» føye seg inn i konsern MTB.

Videre må konsekvensen av mislighold defineres i den nye forskriften. Veksten bygger på forutsetninger om vesentlige forbedringer i forhold til eksisterende driftsformer, og det må ligge en konsekvens i bunn ved mislighold eller ved å ikke innfri konsesjonsvilkårene.

Vi leser av § 18 at forvaltningen har sanksjonsmuligheter, men vil disse kunne følges opp?

Forutsetningen *må* være at ved tildelingen skal føre til at begge konsesjoner blir, og forblir, grønne. Det må derfor gjøres klart at grønne søknader ikke senere kan omsøkes til vanlige konsesjoner uten at den ekstra tildelte konsesjonen inndras. På samme måte den opprinnelige konsesjonen må følge kravene til den grønne, uten muligheter for å søke den tilbake.

Sett i forhold til definisjon og tildeling av nye «grønne» konsesjoner; hva er presedens ift. forrige «økologiske» tildeling?

Er mange av disse solgt, og hvordan er kravene og kriteriene fulgt opp?

Har det vært en evaluering og kvantifisering av miljøgevinst i forhold til denne, og har man sett på gjennomføringstiltak og suksess?

I sum er SalmonCamera tvilende til at utlysningen av de «grønne» konsesjoner vil føre til noen reell effekt i forhold til summen av miljøbelastning, og at disse «grønne» konsesjoner vil bli et like utvannet begrep som forrige rundes «økologiske» konsesjoner ble.

Vennlig hilsen

SalmonCamera

v/Rune Jensen

daglig leder